

Angličtina na Facebooku: ke specifickým rysům angličtiny v internetové komunikaci

Facebook English: on the Specific Features of English Netspeak

Bc. Anna Mišutková

Posudek vedoucí diplomové práce

Anna Mišutková se ve své práci zaměřila na dva typy komunikace v sociální síti Facebook – osobní komunikaci mezi přáteli a komunikaci probíhající v otevřeném prostoru univerzitní studentské komunity. Zkoumáním vybraných rysů příspěvků na těchto dvou „zdech“ ověřuje hypotézu, že ačkoli představuje Facebook formálně psané médium, má tato varieta „Netspeaku“ výrazné rysy jazyka mluveného.

V teoretické části práce vymezila autorka postavení Facebooku v rámci komunikace využívající moderní elektronická média (CMC). Metodologicky postupuje práce od malé sondy – detailní analýzy jednoho vybraného vzorku z každého zkoumaného typu komunikace – k obecnějšímu popisu některých rysů na základě celého korpusu Facebookové komunikace, který autorka shromáždila. Materiál pro práci čerpala autorka z autentických Facebookových komunikací britských studentů; jako referenční korpus mluveného jazyka byla použita demografická mluvená složka Britského národního korpusu.

Práce ukázala, že kromě identifikace rysů typických zřejmě pro většinu komunikace v sociální síti Facebook je možné umístit různé druhy této komunikace (vymezené na základě vztahu mezi jejími účastníky) na škále mezi jazykem mluveným a psaným. Autorka odhaluje typické rysy na jednotlivých jazykových rovinách. Na první pohled jsou zjevné grafické zvláštnosti Facebooku, zastoupené větší měrou v neformální komunikaci a reflektující bezprostřednost a emocionální zabarvení příspěvků (emotikony, záměrné a nezáměrné odchylky od pravopisné normy, nestandardní interpunkce). Výrazným zastoupením osobních zájmen, sloves pohybu a modálních sloves se podobá Facebooková komunikace (zejména osobní „zed“) mluvené neformální konverzaci. Největší rozdíly mezi osobními a skupinovými příspěvky nachází autorka na rovině syntaktické. Na skupinové „zdi“ se výrazně liší úvodní syntakticky složitější texty, které mají funkci pozvánky nebo výzvy, a krátké odpovědi ostatních účastníků tvořené obvykle jednou, často fragmentární, větou. Komunikace na osobní „zdi“ vykazuje opět některé rysy mluveného jazyka (koordinační spojení vět, zvolací věty, nevětné a eliptické repliky). Také lexikální kreativitu je možné pozorovat spíše v osobní komunikaci (akronyma, citoslovce). Autorka si všimá také některých textových rysů – délky a struktury jednotlivých příspěvků nebo jejich funkcí.

Diplomová práce je metodologicky náročná a je třeba říct, že autorka se některé postupy, jak v gramatickém a stylistickém rozboru (větné a nevětné struktury, systematickosti popisu, začlenění výrazných detailů do celkového obrazu), tak v práci s korpusy (práce s frekvenčními seznamy a klíčovými slovy) učila v jejím průběhu. I když výsledný text má řadu nedostatků (teoretická část je vzhledem k vlastní analýze příliš široce koncipovaná; některé výsledky, např. genderové rozdíly nebo zastoupení neúplných vět, získané rozbořením

malých vzorků jsou příliš generalizovány – str. 71; některé formulace jsou vágní, např. poznámka o „special function“ na str. 67, nebo nepřesné, např. nelze tvrdit, že „there are no significant differences among the Facebook and Spoken-BNC lists“, pokud nebyla významnost těchto rozdílů zkoumána; navíc dále v textu autorka popisuje právě rozdíly mezi frekvenčními seznamy vytvořenými pro všechny tři korpusy) a prozrazuje také autorčinu nezkušenost, jako vedoucí práce vidím za výsledky autorčinu píli a vůli si rozšiřovat znalosti, aby mohla lépe zpracovat téma, které se rozhodla prozkoumat. Tak jak bylo zadáno, představuje diplomová práce dílčí sondu, příspěvek k popisu relativně nového způsobu komunikace využívajícího internet. Práce zároveň částečně ověřila různé přístupy k analýze tohoto typu textu (tradiční stylistický rozbor v kombinaci s metodami korpusové lingvistiky).

Závěr

Diplomová práce Anny Mišutkové splnila zadání a přes uvedené nedostatky vyhovuje požadavkům kladeným na diplomové práce. Doporučuji ji proto k obhajobě a předběžně hodnotím jako dobrou.

V Praze 28. ledna 2014

PhDr. Markéta Malá, Ph.D.